

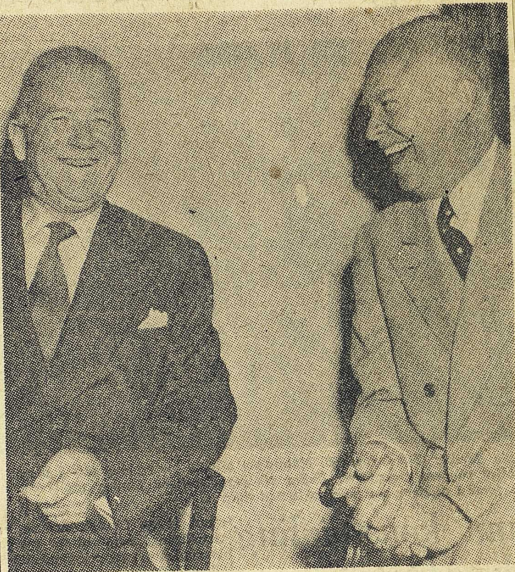
24/6

EN STOR JOURNALIST

TILL DE arbeten som borde vara obligatoriska för journalister hör *Hugh Baillies* nyss utgivna memoarer, *High tension* (Harper and brothers, 4:50 dollar). Baillie, född 1891, blev reporter vid 19 års ålder i en tidning i Los Angeles, anställdes snart i den stora nyhetsorganisationen United Press och var dess chef från 1935 till för några år sedan; även på denna post, som närmast är av ekonomisk och administrativ karaktär, var han verksam som journalist på ständiga resor och i intervjuer — med Stalin, Mac Arthur och andra — som blev världssensationer. Vad som främst utmärker memoarerna är förmågan att kort, precist och på en gång livfullt och objektivt skildra händelser och återge samtal. Av värderingar och allmänna reflexioner finns inte mycket i boken, men detta är förutsättningen för att den skall framstå som ett lysande realistiskt reportage.

En politiker som blir inter-

vjuad — särskilt om han intervjuas av chefen för en av världens främsta pressföretag — är självfallet angelägen att imponera på intervjuaren. De samtal som Baillie beskriver blev därför ofta skådespel i vilka huvudaktören sökte dupera och vinna pressmannen. Goda exempel är intervjuerna med Hitler och Mussolini. Samtalet med Hitler fördes genom tolken Paul Schmidt, men Hitler kunde tydligen tillräckligt mycket engelska för att följa med tolkens översättning. Det mest egenartade i intervjun var nämligen att Hitler avgav sina svar tonlöst och med trött och uttråkad min medan han under tolkens översättning av svaren uppförde en hel pantomim, med axelryckningar, vilda blickar, skrat och handrörelser. "Jag har intervjuat många i min tid", skriver Baillie, "men jag har aldrig sett någonting liknande." Mussolini spelade ännu mer teater. Först låtsades han inte se den i hans

Hugh Baillie och president Eisenhower.

rum införde intervjuaren, sedan uppgav han ett rop av förvåning och började skryta och anklaga om vartannat — under våldsamma gester och grimaser —, sedan spelade han den naturligt vänlige och gemytliga och lade armen om halsen på Baillie då de följdes åt genom det väldiga mottagningsrummet.

Baillie har väl känt alla amerikanska presidenter sedan Wilsons tid och han ger goda bilder särskilt av några av dem: Woodrow Wilson, Franklin Roosevelt och Eisenhower. Baillie var bland de tidningsmän som följde med Wilsons tåg under den ryktbara kampanjen för Nationernas förbund år 1919; man får ett starkt intryck av Wilsons enastående popularitet, hans vältalighet och det sammanbrott som tvang honom att avbryta resan och återvända till Washington. "Om television hade funnits är jag säker på att Wilson skulle ha vunnit landet för förbundet." Hos Roosevelt som ung framhäver Baillie den aristokratiskt nedlåtande hållningen; president Roosevelt presenteras som en posör som pratade och skämtade utan att lyssna till andra och gärna försäkrade att han hellre ville sitta i lugn

och ro på sitt gods än vara president. Eisenhower tecknas med så stor beundran att man misstänker ett vänporträtt. Av stort intresse är att Eisenhower enligt Baillies uppfattning håller de ojämförligt bästa presskonferenserna: han svarar på så gott som alla frågor med uttalanden som tidningsmännen har rätt att publicera och han söker inte som Franklin Roosevelt komma ifrån frågorna genom lustigheter och göra sig kvick på enskilda tidningsmäns bekostnad ("Du får allt gå i skamvrån", hörde till Roosevelts uttryck).

Lika avslöjande som samtalen med Hitler och Mussolini är intervjun med Neville Chamberlain på hösten 1939, en intervju som Baillie inte tillåts att publicera. Chamberlain försäkrade att luftanfall mot London av större omfattning var omöjliga, att tyskarna aldrig skulle kunna bryta de allierades front i väster, att den tyska soldatmoralen höll på att undergrävas genom den brittiska propagandan, att Italien inte kunde tänkas inträda i kriget. "Jag var säker på att han trodde på vad han sade och jag visste att det var nonsens."

HERBERT TINGSTEN